

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7Csp/174/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816209913
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8816209913.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinou Melníkovou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanému: H. N., Y. XX.XX.XXXX, E. Z. XXX/X, G. Y. L., Š. W. C. B., o zaplatenie 544,44 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 388,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 388,64 eur od 16.12.2016 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenu súdu dňa 27.12.2016 domáha, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 544,44 eur, úrokov vyčíslených ku dňu 16.12.2016 vo výške 1.593,- eur, úrokov zo zostatku nesplatennej istiny, t.j. zo sumy 544,44 eur, vo výške 29 % ročne zo sumy 544,44 eur, odo dňa nasledujúceho po dni 16.12.2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 544,44 eur odo dňa nasledujúceho po dni 16.12.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 08.09.2008 bola medzi veriteľom - I. E., A..C.. a žalovaným v právnom postavení dlžníka, uzavretá zmluva o úvere č. 3376121908, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý zo strany žalobcu úver, a to vo výške podľa zmluvy. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach s lehotou splatnosti tej- ktorej splátky dohodnutou v zmluve. V dobe od uzatvorenia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“. V zmysle Obchodných podmienok pre úver, ak sa žalovaný dostal do omeškania s platením splátok, veriteľovi- I. E., A..C.. vznikol nárok požadovať od dlžníka- žalovaného, predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Veriteľ - I. E., A..C.. si právo požadovať predčasné splatenie istiny úveru v súlade s Obchodnými podmienkami uplatnil, a to na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanému, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným. Žalovaný ani napriek výzve zo strany banky nezaplatil dlžnú pohľadávku. Právnym titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňuje voči žalovanému pohľadávku, je zmluva o úvere uzatvorená v súlade s ustanovením § 497 a nasl. zák.č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník. Záväzok zo zmluvy o úvere podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka vzniká dohodou o jej podstatných náležitostiach, ktorými sú záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. V súlade s Obchodnými podmienkami vznikla

žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi úroky. Takto určená úroková sadzba je v Zmluve dojednaná vo výške 29 % ročne. V zmysle Obchodných podmienok, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, veriteľ je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaním v zmluve. Žalobca si v súdnom konaní uplatňuje voči žalovanému aj príslušné zákonné úroky z omeškania. Pohľadávka voči žalovanému so všetkými právami s ňou spojenými bola postúpená nasledovnými zmluvami: Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2014 uzavretá medzi spoločnosťou PRO CIVITAS, s.r.o. ako postupcom a Bencont Investment, s.r.o. ako postupníkom. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2014 uzavretá medzi spoločnosťou Bencont Investment, s.r.o. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION a.s. ako postupníkom. Aktuálnym veriteľom pohľadávky je žalobca. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanému oznámené. Pohľadávka bola voči žalovanému súdne uplatňovaná, a to na rozhodcovskom súde, ktorý žalobe vyhovel v celom rozsahu a vo veci rozhodol rozhodcovským rozsudkom zo dňa 05.01.2012, sp.zn. IBC12100321, právoplatným dňa 22.02.2012, vykonateľným dňa 26.02.2012. Dňa 08.08.2014 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie, žiadosť o vydanie poverenia bola zamietnutá. Po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí poverenia na vykonanie exekúcie, Okresný súd Vranov nad Topľou zastavil exekučné konanie. Žalovaný svoj dlh voči žalobcovi, ako ani voči jeho právnym predchodcom nevyrovnal. Dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nastal dňa 01.06.2009, žaloba na rozhodcovský súd bola podaná vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe a do času podania žaloby na rozhodcovský súd trojročná premlčacia doba v celej svojej dĺžke trvania neuplynula. Podaním žaloby na rozhodcovský súd prestala premlčacia doba plynúť, a to počas vedeného rozhodcovského konania a následne v období keď veriteľ- oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie až do času, keď z dôvodu posúdenia neprijateľnosti a neplatnosti rozhodcovskej doložky exekučným súdom, došlo k zastaveniu exekučného konania. Premlčacia doba v prípade žalovanej pohľadávky ešte neuplynula (spočívala od podania žaloby na rozhodcovskom súde po zastavenie exekučného konania) a po zastavení exekučného konania opätovne začala plynúť nasledujúci deň po právoplatnosti uznesenia o zastavení exekučného konania, kedy si veriteľ mohol opätovne uplatniť svoje právo voči dlžníkovi na súde, pričom pri zaujatí týchto záverov vychádza z Uznesenia Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.03.2016, č.k. 11Co/92/2016-88.

2. O tomto nároku rozhodol prvoinštančný súd rozsudkom zo dňa 30.11.2017, a to tak, že žalobu zamietol s tým, že žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva. O tomto uplatnenom nároku prvostupňový súd vykonal dokazovanie a dospel k záveru, že žalobe žalobcu nie je možné vyhovieť, nakoľko nemal preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu na podanie takejto žaloby. K žalobe ako dôkaz bola predložená zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi spoločnosťou PRO CIVITAS s.r.o. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT INVESTMENT, s.r.o. ako postupníkom zo dňa 15.12.2014 a Zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi spoločnosťou BENCONT INVESTMENT, s.r.o. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a.s. ako postupníkom zo dňa 14.12.2015, avšak súdu nebol predložený dôkaz o tom, od koho nadobudla spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o. pohľadávku, čím by sa preukázal skutočnosť, že táto spoločnosť nadobudla pohľadávku od I. E., a teda, že aj u ďalších postupníkov a teda aj u žalobcu je preukázaná aktívna legitimácia. Súd poznamenal, že pojednávanie zo dňa 13.09.2017 bolo odročené z dôvodu žiadosti právneho zástupcu žalobcu o poskytnutie lehoty na preukázanie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. Keďže však žalobca ani po poskytnutí lehoty na preukázanie aktívnej vecnej legitimácie súdu nepredložil žiaden takýto dôkaz, súd mal za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a preto žalobu zamietol v celom rozsahu pre nedostatok aktívnej legitimácie.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca citujúc v zákone uvedené odvolacie dôvody podľa § 365 písm. a/, b/,d/,e/,f/,g/,h/ CSP. Jeho odvolacie námietky však možno zhrnúť do nasledovných rovín: (i) tvrdenie, že z ním predložených zmlúv o postúpení pohľadávky, t.j. z 15.12.2014 a najmä z 14.12.2015 jasne vyplýva, kto je aktuálnym veriteľom v tomto spore postúpenej pohľadávky, pričom sled postúpení pohľadávok mal byť súdu prvej inštancie zrejмый aj z konania vedeného pod sp. zn. 10Er/947/2014, na ktoré žalobca v žalobe poukazoval a (ii) nepreskúmateľnosť rozsudku. Spolu s odvolaním predložil i zmluvy o postúpení pohľadávok medzi I. E., A.C.. ako postupcom a BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupníkom z 15.12.2010 a následne medzi BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupcom a PRO CIVITAS s.r.o. ako postupníkom z 24.02.2011, čím ma byť preukázaný rad postúpení v tomto spore uplatňovanej pohľadávky a tým aj aktívna vecná legitimácia žalobcu. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne ho zmeniť a žalobe vyhovieť. Súčasne uplatnil trovy konania.

4. Žalovaný sa ku podanému odvolaniu nevyjadril.

5. O tomto odvolaní rozhodol druhoinštančný súd a to tak, že dňa 8.11.2018 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetom konania je pohľadávka, ktorá bola na tu v spore vystupujúceho žalobcu postúpená spoločnosťou BENCONT INVESTMENTS, s.r.o. dňa 14.12.2015, ktorá mala vzniknúť pôvodnému veriteľovi I. E., A..C.. voči žalovanému zo zmluvy o úvere. Spoločnosť BENCONT INVESTMENTS, s.r.o. ju nadobudla pred tým zmluvou o postúpení pohľadávky z 15.12.2014 od spoločnosti PRO CIVITAS, s.r.o.. Žalobca súdu prvej inštancie predložil iba tieto dve zmluvy o postúpení pohľadávok. V odvolacom konaní predložil i ďalšie dve zmluvy o postúpení pohľadávok, ktoré dopĺňali celý rad postúpenia tu uplatnenej pohľadávky (medzi I. E., A..C.. ako postupcom a BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupníkom z 15.12.2010 a následne medzi BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupcom a PRO CIVITAS s.r.o. ako postupníkom z 24.02.2011). Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či žalobca radom postúpení pohľadávky proti žalovanému z pôvodného veriteľa I. E., A..C., preukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Tu by bolo potrebné prisvedčiť súdu prvej inštancie, že to žalobca nepreukázal, a to z dôvodu nepredloženia všetkých celý rad troviacich zmlúv o postúpení pohľadávky. Ušlo avšak pozornosti súdu prvej inštancie, že žalobca už v podanej žalobe poukazoval aj na konanie vedené pod sp. zn. 10Er/947/2014, z ktorého by mala podľa neho plynúť jeho aktívna vecná legitímácia v tomto spore, a bez verifikácie tohto tvrdenia len uzavrel, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu, čím svoje rozhodnutie zaťažil skutkovou vadou. K predloženiu zmlúv o postúpení pohľadávok až v odvolacom konaní je potrebné podotknúť, že tie by boli prípustné ako novoty len za predpokladu, že by bol žalobca bezpochyby preukázal, že ich bez svojej viny nemohol v doterajšom konaní použiť. Tento predpoklad však žalobca úspešne nesplnil, dôsledkom čoho bola ich diskvalifikácia v odvolacom konaní.

6. Preto súd doplnil dokazovanie a spolu s predošlým konaním zistil tento skutkový stav:

7. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 11.05.2017 prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že suma 544,44 eur predstavuje istinu úveru, pričom táto bola vypočítaná tak, že od celkovej výšky úveru, t.j. 663,88 eur sa odpočítali platby, ktoré realizoval žalovaný na istinu, teda $663,88 - 109,44 = 554,44$ eur. V ďalšom uviedol, že úrok z omeškania vypočítaný od omeškania dlžníka do poslednej čiastkovej úhrady, ktorú realizoval dlžník, t.j. do 03.07.2009, predstavuje sumu 4,37 eur. Pod položkou „pohl.účet-úroky“ sa nachádzajú zmluvné úroky a úroky z omeškania spolu vo výške 45,66 eur, od ktorej sa odpočíta suma 4,37 eur a teda $45,66 - 4,37 = 41,29$ eur. Suma 41,29 eur predstavuje sumu zmluvných úrokov od poskytnutia úveru do poslednej čiastkovej úhrady žalovaným a suma 4,37 eur predstavuje sumu úrokov z omeškania od omeškania dlžníka do poslednej čiastkovej úhrady žalovaným. Suma 45,66 eur predstavuje zmluvné úroky a úroky z omeškania do omeškania dlžníka až do poslednej čiastkovej úhrady žalovaného. Pod položkou „úroky na účte ČR“ sa uvádza suma 297,34 eur, ktorá predstavuje zmluvné úroky a úroky z omeškania od poslednej čiastkovej úhrady žalovaného t.j. od 03.07.2009 do vyhotovenia listiny aktuálny stav úveru t.j. do 01.12.2010. Zmluvné úroky od posl. čiastkovej úhrady žalovaným do vyhotovenia listiny aktuálny stav úveru, teda za obdobie od 04.07.2009 do 01.12.2010 predstavujú sumu 226,86 eur a úroky z omeškania od posl. čiastkovej úhrady žalovaným do vyhotovenia listiny aktuálny stav úveru, teda za obdobie od 04.07.2009 do 01.12.2010 predstavujú sumu 70,41 eur. Následne spočítané sumy tvoria sumu 297,27 eur, ktorá nekorešponduje so sumou uvedenou po položkou úroky na účte ČR o 7 centov, pričom tento rozdiel je spôsobený prechodom z SKK na EUR a následným zaokrúhľovaním v bankovom informačnom systéme. Následne vypočítaný zmluvný úrok od vyhotovenia listiny aktuálny stav úveru, t.j. od 02.12.2010 do vyhotovenia žalobného návrhu t.j. do 16.12.2016 - zmluvný úrok vo výške 954,25 eur a úrok z omeškania vo výške 296,15 eur, spolu vo výške 1250,40 eur. Následne spočítaním všetkým súm $45,66 + 297,34 + 1250,40 = 1593,40$ eur. suma 1593,40 eur predstavuje všetky zmluvné úroky a úroky z omeškania od prvého omeškania dlžníka do vyhotovenia žaloby.

8. Právny zástupca na pojednávaní dňa 13.09.2017 uviedol, že trvá na podanej žalobe, pričom plne poukázal na dôvody žaloby, ako boli uvedené v písomnom vyhotovení žaloby a taktiež aj na špecifikáciu žaloby zo dňa 11.05.2017.

9. Právny zástupca žalobcu vo vyjadrení zo dňa 22.5.2019 súdu zaslal zmluvy o postúpení preukazujúce rad postúpení žalovanej pohľadávky z pôvodného veriteľa spoločnosti I. E. A..C.. na žalobcu. K uvedeným zmluvám žalobca priložil prílohu dokazujúcu, že medzi postúpenými pohľadávkami v zmluvách o postúpení bola žalovaná pohľadávka. Uviedol, že pokiaľ ide o prílohy k zmluvám o postúpení, celá príloha tvorí zoznam všetkých pohľadávkov, ktoré boli zmluvami postupované. Uvedený zoznam obsahuje osobné údaje všetkých dlžníkov, ktorých pohľadávky boli zmluvami postupované. Z dôvodu ochrany osobných údajov uvedených v prílohe, bola súdu zaslaná len časť prílohy preukazujúca, že medzi postupujúcimi pohľadávkami je žalovaná pohľadávka. Súdu teda nebol zasielaný celý zoznam všetkých pohľadávkov pozostávajúcich z niekoľko stoviek strán. Ďalej uviedol, že každá zmluva o postúpení pohľadávkov, ktoré boli súdu predkladané v konaní, mala ako prílohu totožný zoznam pohľadávkov, nakoľko predmetnými zmluvami boli postupované totožné pohľadávky, ktorých majiteľom bola pôvodne spoločnosť I. E. a.s., ktoré boli radom postúpené na žalobcu a ďalej v ďalšom podaní súdu uviedol, že súdu zasiela prílohy k zmluve o postúpení pohľadávkov uzatvorené medzi spoločnosťami Pro Civitas s.r.o. a Bencont Investments s.r.o. a k Zmluve o postúpení pohľadávkov uzavretej medzi spoločnosťami Bencont Investments s.r.o. a spoločnosťou Bencont Collection a.s.

10. Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril a na pojednávanie sa nedostavil. Svoju neprítomnosť neospravedlnil, ani nežiadal odročiť pojednávanie.

11. Medzi spoločnosťou I. E., A..C.. a žalovaným ako klientom došlo dňa 08.09.2008 k uzatvoreniu zmluvy o úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 20.000 Sk, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 20 mesačných splátkach po 1.382,- Sk, s dátumom prvej platby do 08.10.2008 a dátumom konečnej splatnosti 08.05.2010, pri výške úrokovej sadzby 29 % ročne, RPMN 41,05 %.

12. V zmysle čl. 3 bod 3 zmluvy, právne vzťahy neupravené ZoÚ sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami (OP) pre úver, Sadzobníkom poplatkov, Oboznámením spotrebiteľa s niektorými zmluvnými podmienkami dostupnej pôžičky, Oznámením o úrokových sadzbách a Informáciami o poistení. Klient svojim podpisom potvrdzuje, že bol s nimi oboznámený a súhlasí s nimi.

13. Podľa preambuly obchodných podmienok pre úver, Poštová banka, a.s. vydáva tieto obchodné podmienky pre úver (OP) ako neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o úvere (ZoÚ), vrátane návrhu na uzavretie ZoÚ. ZoÚ uzatvárajú medzi sebou Banka a fyzická osoba-občan (klient), ktorý návrhom, za ktorý sa považuje vyplnený a klientom podpísaný formulár žiadosti o ZoÚ, žiada Banku o poskytnutie peňažných prostriedkov formou úveru v maximálnej výške uvedenej v návrhu. Vzťahy neupravené ZoÚ a OP sa riadia ust. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v platnom znení (ObZ), zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení (ZoSÚ) a ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi.

14. Podľa časti I, čl. 1 bod 1.1, 1.2 Všeobecných obchodných podmienok účinných od 01.01.2008, tieto VOP upravujú vzťahy vznikajúce medzi bankou a klientom v súvislosti s poskytovaním Bankových obchodov, ako aj vzťahy vznikajúce v súvislosti s konaním, ktorého cieľom je uzavretie zmluvy. Tieto VOP sú v zmysle § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, na základe odkazu uvedeného v zmluve uzatvorenej medzi bankou a klientom, jej súčasťou, bez ohľadu na to, či je bankový produkt vo VOP upravený.

15. Uzatvorením bankového obchodu s bankou klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená postúpiť svoje pohľadávky v súlade so zákonom o bankách, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku voči klientovi na tretiu osobu alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu (časť II, čl. 9 bod 9.1 Všeobecných obchodných podmienok).

16. Z listiny „ Aktuálny stav úveru ku dňu 01.12.2010“ je zrejmé, že žalovaný celkovo na predmetný úver vo výške 663,88 eur uhradil sumu 275,23 eur.

XX. I. E., A..C.. výzvou na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 01.06.2009 žalovanému oznámila, že podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy o úvere č. 3376121908 zo dňa 08.09.2008 a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere a preto sa stáva jeho úver k 01.06.2009 predčasne splatným v celom rozsahu, pričom dlžnú sumu vo výške 627,51 eur ho vyzval uhradiť v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

18. Súdu boli predložené tieto zmluvy o postúpení pohľadávky:

XX. I. E., A..C.. ako postupca a spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupník uzavreli dňa 15.12.2010 zmluvu o postúpení pohľadávok č. 1/2010. Na základe uvedenej zmluvy došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - I. E., A..C.. na postupníka - BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED.

20. Spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupca a spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o. ako postupník uzavreli dňa 15.02.2011 zmluvu o postúpení pohľadávok č. 5/2011. Na základe uvedenej zmluvy došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED na postupníka - PRO CIVITAS s.r.o.

21. Spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o. ako postupca a spoločnosť BENCONT INVESTMENT, s.r.o. ako postupník uzavreli medzi sebou dňa 15.12.2014 zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol záväzok postupcu postúpiť postupníkovi ku dňu jej účinnosti pohľadávky špecifikované v Prílohe č.1 „ Zoznam postupovaných pohľadávok“, a to so všetkým príslušenstvom, všetkými právami a povinnosťami, zabezpečovacími prostriedkami a záložnými právami, ktoré sú s pohľadávkami spojené a záväzok postupníka zaplatiť postupcovi za postupované pohľadávky odplatu.

22. Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou BENCONT INVESTMENT, s.r.o. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a.s. ako postupníkom zo dňa 14.12.2015, sa postupca zaviazal postúpiť postupníkovi ku dňu jej účinnosti pohľadávky špecifikované v Prílohe č. 1 „ Zoznam postupovaných pohľadávok“ , a to so všetkým príslušenstvom, všetkými právami a povinnosťami, zabezpečovacími prostriedkami a záložnými právami, ktoré sú s pohľadávkami spojené a postupník sa zaviazal zaplatiť za postupované pohľadávky odplatu.

23. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“) účinného v čase uzavretia zmluvy touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

24. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

25. V zmysle § 1 ods. 1 zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch) účinného v čase uzavretia zmluvy tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

26. Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

27. Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

28. Z § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

29. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy).

30. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

31. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

32. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

33. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

34. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

35. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

36. Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

37. Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

38. Podľa § 10c vyhlášky ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

39. V zmysle § 3 nariadenia je výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

40. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

41. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

42. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí. V tomto prípade

ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

43. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

44. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci N. H. F. T. D. I. R. W. (C240/98) a medzi T. F. T. a J. R.. T. D. Y. a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

45. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

46. Ďalej súd zistil, že podľa typu Zmluvy sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka.

47. V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom lex specialis ku lex generalis, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka). Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah. Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorit oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárne nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa. Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

48. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 08.09.2008 zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 20.000 Sk (663,88 eur), ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 20 mesačných splátkach po 1.382 Sk (45,87 eur), s dátumom prvej platby do 08.10.2008 a dátumom konečnej splatnosti 08.05.2010, pri výške úrokovej sadzby 29 % ročne, RPMN 41, popreté. Na úver uhradil žalovaný sumu 275,23 eur. Tieto skutočnosti neboli ani zo strany žalovaného popreté. Zmluvami o postúpení pohľadávok žalobca preukázal aktívnu legitimáciu žalobcu. Súd však považoval niektoré ustanovenia za sporné, čím sa zaoberal nižšie.

49. Súd sa v prvom rade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého výška v danom prípade predstavovala 29 % ročne. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov v máji 2008 činil úrok 13,68 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

50. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

51. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

52. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

53. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 4 ods. 8 tohto právneho prepisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

54. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

„Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosť za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

55. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

56. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014. (porovnaj aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014).

57. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

58. Vzhľadom na vyššie uvedené závery aj preto súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka).

59. Súd teda na základe vykonaného dokazovania má za to, že úver je bezúročný a bezpoplatkový a teda žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi poskytnutý úver mínus vykonané úhrady.

60. Ďalej čo sa týka samotného úveru, súd podrobným preskúmaním zmluvy zistil, že v zmluve absentuje uvedenie jej podstatnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a to správna výška ročnej percentuálnej miery nákladov. Z obsahu zmluvy o úvere, jej údajov o schválení úveru o súd zistil, že v nej uvedený údaj o RPMN za úver vo výške 41,05 % nekorešponduje s údajmi v zmluve o úvere (výškou splátky, počtom splátok, zmluvnou odmenou za poskytnutie úveru, úrokovou sadzbou úveru), resp. zákonným výpočtom (výške úveru, celkovej výške nákladov na poskytnutý úver, výška mesačnej splátky, počet pravidelných mesačných splátok) (viď rovnice na výpočet RPMN - prílohy k zákonu č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov).

61. Ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady spotrebiteľa vrátane úrokov a iných poplatkov priamo spojených s úverom. Inak povedané, ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady úveru pre klienta, ktoré obsahujú prvok úrokovej sadzby a prvok ostatných súvisiacich nákladov. Pod ostatnými súvisiacimi nákladmi sa rozumejú náklady na zisťovanie informácií, administratívu, prípravu dokumentov, záruky, poistenie úverov a pod.. Ročná percentuálna miera nákladov je dôležitým kritériom pre spotrebiteľa pri porovnaní úverov z hľadiska ich výhodnosti. Zákon o spotrebiteľských kritériom pre spotrebiteľa pri porovnaní úverov z hľadiska ich výhodnosti. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje ako povinnú osobitnú náležitosť písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmyslom uvedenej zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajov vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi. Nie je naplnený zmysel uvedeného zákon, ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa.

62. Prepočtom podľa internetovej stránky súd zistil, že pri údajoch, ako sú uvedené v zmluve a pri zohľadnení, ako aj pri nezohľadnení poplatku za odklad splátky / výška podľa zmluvy /, by RPMN mala byť 69,89 %.

63. V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi obsahuje nezodpovedajúce údaje o výške RPMN.

64. Dôsledkom nesprávneho uvedenia RPMN, je nutné v zmysle ustanovenia § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy považovať predmetný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov.

65. Žalobca uviedol žalovaného do omylu tým, že údaj o úvere RPMN vyjadril označením 41,05 %, čo nekorešponduje so zákonným výpočtom a s údajmi uvedenými v zmluve (údajmi v zmluve o výške úveru, celkovej výške nákladov na poskytnutý úver, výškou mesačnej splátky, počte pravidelným mesačných splátok. Judikatúra takejto praktiky spája s omylom v podstatnej veci (porov. rozsudok NS SR 1Sžo 106/2007) „Uvedením nepravdivého údaje o výške ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), došlo k uvedeniu nepravdivého údaje o úrovni nákupných podmienok týkajúcich sa leasingových zmlúv a tým aj ku klamaniu spotrebiteľa“.

66. Používanie tejto praktiky je nekalou obchodnou praktikou (porov. rozsudok súdneho dvora C_453/10 Pereničová/S.O.S. Financ) „Obchodnú praktiku, o akú ide vo veci samej, ktorá spočíva v uvedení nižšej než skutočnej ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o úvere, treba kvalifikovať ako „klamlivú“ v zmysle článku 6 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“), pokiaľ zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil, či to tak je vo veci samej. Konštatovanie nekalosti takej obchodnej praktiky predstavuje jeden z prvkov, na ktorých príslušný súd môže podľa článku 4 ods. 1 smernice 93/13 založiť svoje posúdenie nekalosti zmluvných podmienok týkajúcich sa nákladov na úver poskytnutý spotrebiteľovi. Také konštatovanie však nemá priamy vplyv na posúdenie platnosti uzavretej zmluvy o úvere podľa článku 6 ods. 1 smernice 93/13.

67. Uvedenie nesprávneho údaje RPMN a nákladov úveru je klamaním spotrebiteľa a niet dôvodu priznávať takejto praktike miernejšie dôsledky ako tie ktoré predpokladá zákon v ustanovení § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľskom úvere.

68. Takisto mal súd vykonaným dokazovaním za preukázané, že v zmluve absentuje správne uvedenie jej podstatnej náležitosti rovnako podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a to celková výška nákladov. V zmluve je pri nákladoch úveru uvedená suma 210,66 eur, tento číselný údaj je však nesprávny a zrejme zavádzajúci. Predmetnou zmluvou o úvere bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 663,88 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v 20 mesačných splátkach po 45,87 eur, čo je spolu 917,40 eur mínus 663,88 eur predstavuje náklady 253,52 eur a nie 210,88 eur ako je to uvedené v zmluve o úvere. Vzhľadom na túto skutočnosť súd uvedenie sumy nákladov vo výške 210,66 eur v zmluve považoval za zavádzajúce vo vzťahu k spotrebiteľovi a v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch.

69. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

70. Vykonaným dokazovaním mal ďalej súd za preukázané, že žalobca mal podľa zmluvy poskytnúť žalovanému pôžičku v sume 663,88 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať za podmienok dohodnutých v zmluve. Z platobnej histórie žalovaného je zrejmé, že žalovaný na poskytnutý splátkový úver nehradil jednotlivé splátky úveru riadne a včas. Na poskytnutý úver uhradil sumu 275,23 eur. Pre uvedené omeškanie došlo k zosplatneniu úveru dňa 01.06.2009. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že dňom zosplatnenia žalovaný neuhradil dlh žalobcovi v celom rozsahu. Na poskytnutú čerpaný úver uhradil sumu 275,23 eur a preto je povinný žalobcovi zaplatiť sumu 388,64 eur.

71. Pokiaľ ide o požadovaný úrok z omeškania, z dôvodu, že dlžnú sumu žalovaný neuhradil žalobcovi načas, a to ani po zosplatnení, je povinný pre svoje omeškanie žalobcovi uhradiť aj úroky z omeškania. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru t.j. po dni 2.6.2009, dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške 9 % ročne len z priznanej sumy 388,64 eur, avšak až odo dňa 16.12.2016 do zaplataenia, ako si to žiadal priznať žalobca. V čase omeškania v zmysle § 3 nariadenia je výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ku dňu 16.12.2016 táto výška bola vo výške 9 %.

72. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

73. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

74. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

75. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

76. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

77. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s čl. 17 Civilného sporového poriadku. Žalovaný bol v konaní úspešnejší, keďže zo žalobcom vyčíslenej istiny 544,44 eur a 1593 eur mu súd priznal len sumu 388,84 eur a patrila by mu čiastočná náhrada rov konania. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Okrem toho súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 4, kde je uvedená analógia iuris, pričom súd vychádzal z tej skutočnosti, že žalovaný si náhradu trov neuplatnil, zo spisu mu žiadne trovy nevyplývali a preto súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

78. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.